

Připojování externích modulů

- často je vhodné využít moduly naprogramované a přeložené v překladačích jiných jazyků, v případě programování v C **typicky v assembleru** (z důvodů rychlosti, nízkourovňové obsluhy HW zařízení, apod.)
- obvykle nutně vede k omezení (či úplnému znemožnění) přenositelnosti mezi platformami
- přesný postup se liší podle použitého překladače C a také **linkeru** (v dokumentaci ke každému překladači C by měl být přesný postup popsán)
- odlišnosti jsou zejména v modifikátorech volání funkcí (**near**, **far**, **cdecl**, **pascal**, apod.), v tzv. paměťovém modelu (flat), práci se zásobníkem (kolik parametrů a jakých datových typů se předává subrutinám), atd.
- **na dalších slidech bude problematika demonstrována na Open Watcom C/C++ 1.5, tj. může se lišit od jiných nástrojů**

Příprava externího modulu v assembleru

- v Open Watcom assembler **wasm**
- důležitá je shoda paměťového (memory) modelu hlavního programu v C a modulu - model určuje, jak se adresuje paměť (jaká je velikost pointeru) a jak je paměť rozdělená na **segmenty**

Seg. registr	Obvyklé označení segmentu
CS	CODE
DS	DATA
ES	?
FS	?

- registr CS obsahuje adresu (selektor) segmentu, kde je kód programu; DS totéž pro data (v reálu složitější)
- linker musí vědět, do kterého segmentu připojit kterou část externího .OBJ modulu

Segmentové registry

Assembly: ntdll (ntdll.dll)

```
001B:7C93EDC0 RtlInitializeSListHead+00005DB0
==> 7C93EDC0 mov     eax, +68[ebx]
[ ] 7C93EDC3 shr     eax, 1
[ ] 7C93EDC5 and     al, 01
[ ] 7C93EDC7 mov     [7C97C121], al           NlsMb
[ ] 7C93EDCC jmp     CS:7C921666
[ ] 7C93EDD1 mov     dword ptr -6C[ebp], 00000000
[ ] 7C93EDD8 jmp     CS:7C93EDE1
-6C[ebp], 0000000A
```

CPU registers (Pentiu)

EAX: 00191EB4	EBX: 7FFDB000
ECX: 00000007	EDX: 00000080
ESI: 00191F48	EDI: 00191EB4
EBP: 0006FC94	ESP: 0006FB24
EIP: 7C93EDC0	EFL: 00000202
C: 0	P: 0
A: 0	Z: 0
S: 0	I: 1
D: 0	O: 0
DS: 0023	ES: 0023
FS: 003B	GS: 0000
SS: 0023	CS: 001B

Watches

selektor segmentu
(index do tabulky
segmentů - věc OS)

*data obecně v jiném
segmentu než kód...*

Pojmenování segmentů, segment v assembleru

```
Lister - [E:\xxxx\odemo.obj]
File Edit Options Help
#####E:\xxxx\odemo.c#####$OS220#####>3f0pd"#####tF°#####é@qs5E:\xxxx\odemo.c&
#;#####é,Î$3D:\SDK\Microsoft Visual Studio\VC98\include\stdio.hB#####é-&#####CO
DE#####DATA#####BSS#####TLS#####FLAT#####DGROUP#####_TEXT{"#####)T#####ö#####tO#####A-#####CONSTx"#####@#####
-#####CONST2k"#####@#####§-#####_DATAI"#####@#####;š#####'#####'#####Qš#####^$#####_CHK#####pr
intf#####scanf#####ones#####9~Z#####h#####č#####Rěh#####č#####Ä#####rPh#####č#####Ä#####<
$...ňt#####Dč#####Ph#####č#####Ä#####<$uÁ1R#####Ä#####Zřšt)#####*#####ä#####*#####ä#####*#####$#####*#####5#####ä;
#####*#####@#####r#####'#####main#####U#####>#####%d#####%d#####one-bits#####š#####_cstart_#####žcli
b3r#####žmath387r#####žemu387gš#####t
```

jméno volané externí funkce s přidaným znakem '_'

segment, který bude obsahovat externí funkci v assembleru, musí mít jméno 'CODE'

```
.386
_TEXT SEGMENT BYTE PUBLIC 'CODE'
ASSUME CS:_TEXT
```


Zdrojový kód v assembleru (styl Intel/MASM)

```
.386
_TEXT      SEGMENT BYTE PUBLIC 'CODE'
           ASSUME CS:_TEXT
           public ones_

ones_      proc near
           mov  cx, 32
           xor  bx, bx
L1:        shr  eax, 1
           jnc  L2
           inc  bx
L2:        loop L1
           mov  ax, bx
           ret
ones_      endp

_TEXT     ends
END
```

takto funkci
vidí linker

používá se pou-
ze 32-bit offset
v rámci jednoho
segmentu
(bez selektoru)

použití
všeobec-
ných registrů
je bezpečné,
překladač je
před voláním
funkce uloží

Překlad externího modulu a spojení s programem

```
#include <stdio.h>
```

```
extern int ones(int val);
```

```
int main() {  
    int x;
```

```
    do {
```

```
        printf(">");
```

```
        scanf("%d", &x);
```

```
        if (x)
```

```
            printf("%d one-bits\n", ones(x));
```

```
    } while (x);
```

```
    return 0;
```

```
}
```

prototyp říká překladači,
jak naložit s obsahem
registrů a zásobníku
(interpretace parametrů)

```
>wasm extfunc.asm
```

```
>wcl386 program.c extfunc.obj
```


Předávání parametrů podprogramům (snazší případ)

```
Assembly: stacktest2
001B:00401057  main+00000018
                func(1, 2, 3),
[ ]00401057  mov     ebx,00000003
[ ]0040105C  mov     edx,00000002
[ ]00401061  mov     eax,00000001
[ ]00401066  call   func
                return 0;
[ ]0040106B  mov     dword ptr -4[ebp],00000000
}
```

předávání konstant (hodnotou) je snadné... hodnoty se umístí přímo do obecných registrů

- pořadí obsazování obecných střadačů:
(i) **EAX**, (ii) **EDX**, (iii) **EBX**, (iv) **ECX**
- pokud se předávají proměnné, jejich hodnota se taky umístí do registrů, ale zároveň se musí v zásobníku vytvořit jejich lokální kopie, aby s nimi mohla funkce pracovat...

Předávání parametrů podprogramům (složitější případ)

```
Assembly: stacktest
001B:0040104B  main
        int a0 = 0, a1 = 1, a2 = 2, a3 = 3, a4 = 4;
[ ] 00401063  mov     dword ptr -14[ebp],00000000
[ ] 0040106A  mov     dword ptr -10[ebp],00000001
[ ] 00401071  mov     dword ptr -0C[ebp],00000002
[ ] 00401078  mov     dword ptr -8[ebp],00000003
[ ] 0040107F  mov     dword ptr -4[ebp],00000004
        func(a0, a1, a2, a3, a4);
[ ] 00401086  mov     eax,-4[ebp]
[ ] 00401089  push   eax
[ ] 0040108A  mov     ecx,-8[ebp]
[ ] 0040108D  mov     ebx,-0C[ebp]
[ ] 00401090  mov     edx,-10[ebp]
[ ] 00401093  mov     eax,-14[ebp]
[ ] 00401096  call   func
        return 0;
[ ] 0040109B  mov     dword ptr -18[ebp],00000000
```

v zásobníku
vznikají **lokální**
kopie předaných
proměnných

když dojdou obecné střadače, umisťují se parametry do zásobníku "odspodu", tj. 1. parametr nejhlouběji...

Předávání reálných parametrů (nejsložitější případ)

Assembly: stacktest3

```
001B:00401041  main
           double x = 2.5, y = 3.5;
[ ]00401059  mov     dword ptr -14[ebp],00000000
[ ]00401060  mov     dword ptr -10[ebp],40040000
[ ]00401067  mov     dword ptr -0C[ebp],00000000
[ ]0040106E  mov     dword ptr -8[ebp],400C0000
           func(x, y);
[ ]00401075  fld     qword ptr -0C[ebp]          0023
[ ]00401078  sub     esp,00000008
[ ]0040107B  fstp   qword ptr [esp]            0023
[ ]0040107E  fld     qword ptr -14[ebp]        0023
[ ]00401081  sub     esp,00000008
[ ]00401084  fstp   qword ptr [esp]            0023
[ ]00401087  call   func
[ ]0040108C  fstp   st(0) ←·· registr koprocesoru
           return 0;
[ ]0040108E  mov     dword ptr -4[ebp],00000000
}
```

instrukce
koprocesoru
80x87

←·· registr koprocesoru

Předávání reálných parametrů (nejsložitější případ)

```
001B:00401059  fld  dword ptr [ebp+40000000]
[ ]00401059  fld  dword ptr [ebp+40000000]
[ ]00401060  fld  qword ptr [ebp+40000000]
[ ]00401067  fld  qword ptr [ebp+40000000]
[ ]0040106E  fld  qword ptr [ebp+40000000]
func(x, y);
[ ]00401075  fld  qword ptr -0C[ebp]      0029
[ ]00401078  sub  esp, 00000008
[ ]0040107B  fstp qword ptr [esp]      0029
[ ]0040107E  fld  qword ptr -14[ebp]     0029
[ ]00401087  sub  esp, 00000008
[ ]0040108C  fld  qword ptr [esp]
[ ]0040108E  ret  4
}
```

instrukce
koprocessoru
80x87

FLD—Load Real		
Opcode	Instruction	Description
D9 /0	FLD <i>m32real</i>	Push <i>m32real</i> onto the FPU register stack.
DD /0	FLD <i>m64real</i>	Push <i>m64real</i> onto the FPU register stack.
DB /5	FLD <i>m80real</i>	Push <i>m80real</i> onto the FPU register stack.
D9 C0+i	FLD ST(i)	Push ST(i) onto the FPU register stack.

FST/FSTP—Store Real		
Opcode	Instruction	Description
D9 /2	FST <i>m32real</i>	Copy ST(0) to <i>m32real</i>
DD /2	FST <i>m64real</i>	Copy ST(0) to <i>m64real</i>
DD D0+i	FST ST(i)	Copy ST(0) to ST(i)
D9 /3	FSTP <i>m32real</i>	Copy ST(0) to <i>m32real</i> and pop register stack
DD /3	FSTP <i>m64real</i>	Copy ST(0) to <i>m64real</i> and pop register stack
DB /7	FSTP <i>m80real</i>	Copy ST(0) to <i>m80real</i> and pop register stack
DD D8+i	FSTP ST(i)	Copy ST(0) to ST(i) and pop register stack

Zpracování parametrů uvnitř podprogramu (assembler)

```
Assembly: stackte kontrolní mechanismus překladače
001B:00401015 func+00000005
long int func(long int a, long int b) {
[ ]00401010 push 00000024
==>00401015 call __CHK
[ ]0040101A push ebx
[ ]0040101B push ecx
[ ]0040101C push esi
[ ]0040101D push edi
[ ]0040101E push ebp
[ ]0040101F mov ebp, esp
[ ]00401021 sub esp, 0000000C
[ ]00401027 mov -0C[ebp], eax
[ ]0040102A mov -8[ebp], edx
return a + b;
[ ]0040102D mov eax, -0C[ebp]
[ ]00401030 add eax, -8[ebp]
[ ]00401033 mov -4[ebp], eax
}
[ ]00401036 mov eax, -4[ebp]
[ ]00401039 mov esp, ebp
[ ]0040103B pop ebp
```

překladač ihned po vstupu do podprogramu uschová hodnoty nevyužívaných registrů
(to my při programování ASM rutin nemusíme - víme, co si přepíšeme a co ne...)

vyzvednutí parametrů ze zásobníku, provedení výpočtu, uložení výsledku do zásobníku...

optimalizace!

návratová hodnota je v EAX (pokud se tam vejde)